

dela se vadila ter priučila pravcati sodniški službi? Drugače je pri ostalih okrajnih sodiščih — okrajev, v katerih so Nemci, ne navajam — ker zna polovica okrajnih sodnikov slovenski. Izsto velja primeroma glede pristavov. Znano je, da ti večinoma zastopajo kazensko pravosodstvo v slučajih prestopkov. Prosim, kakošna je ta preiskava, kakošna razsodba, če sodnik ne razume slovenski, stranka pa ne nemški? Ravno tako se godi v civilnih pravnih, kjer sodnik mora brez tolmačev zaslišati priče, ki ne znajo nemški.

To so nedostatki, ki se morajo odpraviti, ne v interesu narodnosti, marveč na korist pravosodja in pravosodstva. (Dobro! Dobro! na desnici.) Na tem stališču stojim in s tega stališča tirjam od visoke pravosodnje uprave, da odpomore. (Dobro! Dobro! na desnici.)

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Dobrava dne 23. junija. (*Različno*). (Konec.)

Kar se hudo zabliska in strela udari v gospodarsko poslopje imenovanega posestnika; v trenutku pokadi se iz podslamnate strehe gost črni dim in poslopje je ob vsem podstrešji v strašnem plamenu. Sosedje domači in iz bližnjih vasi prihite hitro na pomoč. Posrečilo se jim je živino, nekoliko kmetijskega orodja in hišo pred ognjem rešiti. Škoda je pa vendar-le prav občutna. Zgorelo je, razun zidovja, pri gospodarskem poslopju vse do tal; zgorela so vsa drva in butarice, pripravljena za domačo kurjavo ob prihodnji zimi, nekoliko gospodarskega orodja in okolu 65 starih stotov novega sena in detelje, kar bilo je uže pod streho. Prizadeti zavarovan bil je pri „Slaviji“ za to poslopje s 300 gld. Škoda znaša pa dosti več. Ker imajo pa tukajšnji prebivalci lepo krščansko navado, da osobito pogorelcem radi in zdatno z lesom in drugim gradivom na pomoč prihite, pomagali bodo gotovo tudi temu ponesrečencu občutno rano z zdatnimi podporami zaceliti tem bolj, ker bilo mu je pred sedmimi leti vse: hiša in hlev do tal pogorelo.

Ob pretečenih desetih dnevih popravil, osnažil in uglasbil je orgljarski mojster g. France Goršič iz Ljubljane orgle pri tukajšnji farni cerkvi kaj izvrstno. Vse delo dognano je mojstersko. Mojster nadomestil je celi broj manjših cinastih piščalk s čisto novimi; pri vsem tem gledal je na solidnost dela več, nego na lastno korist, dobička ni iskal. Reči se more z mirno vestjo in znano je sploh, da ga kranjska nima v tej stroki bolj izurjenega, spretnejšega in zanesljivega mojstra, nego je vrli poštenjak stare slovenske korenine, g. France Goršič v Ljubljani.

On nima tiste lastnosti, s katero se mnogo njegovih sovrstnikov ponaša, katerej se pravi „samohvala“, da le denar dobe, pa je vse dobro, delo naj bode pa — tako ali tako. — Zato naj bode pa na tem mestu vsem,

kateri enacih poprav ali novih orgel potrebujejo, najto-pleje priporočen.

M. Rant.

Iz Ljubljane — Slavnost razkritja Vodnikovega spomenika, ki se je minulo nedeljo vršila v beli Ljubljani, bila je na vse strani veličastna tako, kakor to zasluži slavljenec sam. Vdeležba pri slavnosti bila je vseslovenska, ne le zastopniki občin, društev iz cele kranjske dežele videti je bilo s svojimi zastavami, temveč velikansk del slaviteljev došlo je iz družih slovenskih, deloma tudi sosedno-hrvatskih pokrajin. Da se je ljubljansko prebivalstvo in pa ono ljubljanske okolice vdeležilo slavnosti skoraj do zadnjega moža, na tisoče in tisoče, je vresnici veselo znamenje narodne zavednosti, da je bila tudi vdeležba iz Primorskega, z Dalmacije in Istre, iz Štajerske zelo mnogobrojno je dokaz raščečega čutja celokupnosti vsih Slovencev, prav tako veselo je, da se je sosedna nam Reka z bratovskim sočutjem vdeleževala narodnega našega praznika, kar pa je v vsih domoljubnih srcih vzbujalo najsrčnejše veselje, bila je jako mnogobrojna vdeležba najbolj preganjanih naših slovenskih bratov Slovencev na Koroškem. Došlo je koroških Slovencev k Vodnikovi slavnosti blizo da ne 100 iz raznovrstnih stanov. Prinesli so saboj za slavljenca dva krasna venca, katera so po odkritju položili na podnožje spominka. Med došlimi bila sta tudi oba slovenska deželna poslanca gg. Einspieler in Muri, prvi sicer ni mogel čakati konca slavnosti, pač pa je drugi g. Muri pri slavnostnem obedu v lepi gladki slovenščini govoril ter v imenu vseh došlih tovarišev izražal radost, da jim je mogoče vdeležiti se tako veličastnega narodnega praznika, tem čutilom dodal pa je še nekatere gorke besede zahvale slovenskim državnim poslancem, ki so s toliko srčnostjo branili pravice koroških Slovencev. Odzdravila sta g. Muri-ju poslanca gg. dr. Poklukar in dr. Ferjančič.

Pa vrnimo se k slavnosti sami. Po slovesni sv. maši, katera se je pela v Št. Jakobski cerkvi, zbralo se je občinstvo na lepo okinčanem prostoru pred šolami sedaj „Vodnikovem trgu“. Polna bila je vsa okolica spominka gostov, ravno tako pa tudi bližnji prostori in hiše polni navdušenega občinstva. Točno ob 12. uri pričela se je slavnost s slavnostnim govorom z veliko spretnostjo sestavljenim po prof. Wiesthalerju; koncem govora razkril se je iz rok kiparskega domačega umetnika Alojzija Gangl-a prišedši z bronca viliti na krasnem kamnitem podnožji stoječ spominek. Potem pokladale so različne deputacije k spominku deloma zelo krasne in dragocene vence, katerih je bilo polno podnožje. Potem pela se je po mojstru Ipavicu zložena slavnostna pesem. Konečno vršila se je izročitev spominka v mestno last in konec slavnosti na tem mestu bila je cesarska pesem.

Ob 2. bil je na čitalničnem dvorišču skupen obed, pri katerem se je do 5. ure napivala z napitnico na cesarja, počenši dolga vrsta napitnic.

Koj po 5. uri zbirali so se gostje in brez števila ljudstva v Šiški pri rojstni hiši Vodnikovi. Kakor se je trenutek razkritja slavil s streli topov na ljubljanskem gradu, tako so v Šiški med tamošnjo slavnostjo nepretrgoma možnarji pokali, lepe šišenske dekleta v pečah pa so sprejemale goste in jim delile šopke.

— V tukajšnji podkovski šoli vršile so se dne 27. in 28. junija skušnje pod predsedništvom vodje in v nazočnosti c. kr. deželnega živinozdravnika in učitelja. Prvi dan prišlo je k skušnji 9 kovačev, kateri niso obiskavali šole, med njimi bili so 3, kateri so ponavljali skušnjo. Od prvič prišlih šest kovačev so pa le 3 zadostovali, drugič prišli 3 kovači so bili zadostno izvežbani in dobili so spričevala. Po narodnosti bilo je 6 Kranjcev 2 Štajerska Slovenca, 1 Korošec, kateri je, nevesč svojega maternega jezika, bil vprašan v nemškem jeziku. Dne 28. prišli so na vrsto učenci podkovske šole, katerih bilo je v I. tečaju sedmero, in sicer 6 Kranjcev in 1 Hrvat. Štirje imeli so podporo od c. kr. ministerstva, Hrvat pa od svoje domače občine.

Vsi so povoljno prestali skušnjo iz podkovstva in ogledavanja klavne živine in mesa.

Z prav dobrim uspehom naredila sta skušnjo Hrvat Mato Plavec iz Martinske vasi in Slovenec Valentin Bajt iz Srednje vasi, kranjskega okraja. Z dobrim vspehom pa Primož Belaj iz Žigmaric na Kočevskem, Strgar Valentin iz Medvod, Treven Ignacij iz Idrije, Zalar Janez iz Šent Vida nad Cerknico in Lukanc France iz Komende.

— Ravnateljstvo ljubljanske gimnazije naznanja, da se bodo vpisovali učenci za prvi razred dne 14. julija od 8. ure zjutraj v ravnateljski pisarni. Pismena skušnja se prične dne 15. julija ob 8. uri, ustna popoldne ob 3. uri.

— Ob Vodnikovi slavnosti je došlo 138 telegramov in sicer 1 iz Pariza, 2 iz Italije, 1 iz Bolgarije, 1 iz Hercegovine, 4 s Češkega, 8 z Dunaja, 14 iz Hrvatske, 28 iz Primorske, 29 s Koroškega, 21 s Štajerskega in 28 s Kranjskega.

— Volilno gibanje na Kranjskem. Po razglasenji imenika kandidatov po narodnim volilnem odboru, ki se je ravno za sklepanje o priporočanju kandidatov pomnožil na 58 zaupnih mož iz cele dežele, poleglo se je volilno gibanje večinoma, samo za eno mesto poslaniško v okolici ljubljanski in pa v okraju ribniškem še traja dalje, in tudi v kranjskem volilnem okraju še ni po vsem ponehalo, kakor posnamemo iz poslanega v „Slovenca“ v katerem g. Kalan, kapelan trnovski, z nekakim posebnim naglasom javlja, da svojo (le zoper kanonika Kluna obrnjeno) kandidaturo v kranjskem volilnem okraju vzdržuje.

Nasproti pa je g. župnik Šenčurski Golobič preklical vsiljeno mu kandidaturo, ako ravno brez dvoma vsakdo pripoznava njegovo odlično spretnost za tak posel.

Jutri bode večinoma konec nekrvavi vojski, katera ima tudi poleg neprijetnost dobro stran to, da se pre-

bivalstvo nekoliko zdrami in pa, da se na dan pokaže več ali manj sposobnih pa tudi nekoliko nesposobnih kandidatov za prihodnje volitve.

Nadejamo se, da jutri p. n. narodni volilci v celi deželi vsaj večinoma pokažejo politično zrelost svojo v soglasnih volitvah, da ne zaostanejo za častno-slavnimi volitvami nekdanjih časov, v katerih je bilo treba na volišče stopati v nasprotji z vsemi oblastvami in v katerih je bilo venderle mogoče na pr. vpeljati toliko da ne soglasno izvolitev slavnega našega političnega prvaka grofa Karola Hohenwartha. — „Sloga“ bodi toraj naše geslo pri vsih sedanjih volitvah.

— Vodnikovega obeda na čitalničnem vrtu v Ljubljani vdeležilo se je minulo nedeljo 250 oseb, med njimi bilo je poleg družih deležnikov: kipar Gangel, skladatelj Ipavec, deželni odborniki Detela, Murnik in dr. Vošnjak, mestni župan Grasselli in izmed slovenskih državnih poslancev: gg. dr. Ferjančič, dr. Poklukar, dr. vitez Tonkli in M. Vošnjak.

— Čitalnica ljubljanska priredi prihodnjo soboto na društvenem vrtu Besedo, pri kateri svira vojaška godba domačega polka št. 17, in pa prepeva društveni zbor. Začetek ob 8. uri. Neudje plačajo 30 kr. vstopnine.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. Razprave v delegacijah vrše se hitro in mirno. Avstrijska delegacija rešila je sledeče proračune a) skupno finančno ministerstvo, b) carino, c) skupni vrhovni računski dvor, d) ministerstvo uanjih zadev, e) mornarico, f) Bosno in Hercegovino, g) izredna vojna potrebščina.

Pri razpravi o upravi Bosenski, se je potrdilo, da je gospodarski in političen napredek v teh deželah dovoljen in sklenilo se je poročilo o tem sprejeti v poročilu budgetnega odseka. Pri tej priliki odgovoril je grof Kalnoky na interpelacijo zaradi zavora gališkega dijaka Dvernicky-ja po ruskih oblastvah: Po uradnih poročilih avstrijskega poslaništva v Petrogradu in glavnega konsula v Varšavi, dejali so Dvernicky-ja na meji v zapor, ker je imel na svojem životu skrite tiskovine vsebine anarhistične in pa take, ki so zadevale zadnjo Poljsko ustajo, s tem namenom, da bi jih širil na Ruskem, to se smatra po ruskem postavodajstvu, hudodelstvo podpihavanja. Preiskava je dogotovljena, toraj je kmalu pričakovati konečne razsodbe.

Pri izrednem vojnem kreditu, katerega je tudi že rešil ogerske delegacije odsek, potrdilo se je, da bode leta 1890. dogotovljenih pušk repetirk za vseh 13 vojnih skupin.

V poslaniških krogih delegacije sodi se, da bode delegacije dognale svoje delovanje ali 14. ali vsaj 16. t. m.

Razprave v delegacijah vplivale so toliko pomirljivo na javnost, da je avstrijskim državnim rentam cena na borzi zopet poskočila za 1½ goldinarja.